Raadsvoorstel

Voorstel aan de raad van de gemeente Noardeast-Fryslân

Jaartal + zaaknummer	: 2021 / Z310814-2021
Raadsvergadering d.d.	: 27 mei 2021
Portefeuillehouder	: E. Hanemaaijer
Programma	: (5) Wenjen en Omjouwing
Programmaonderdeel	: Energietransitie/Duurzaamheid
Naam opsteller	: S. Elverdink (E-mail: s.elverdink@noardeast-fryslan.nl)
Onderwerp	: Regionale Energiestrategie (RES) 1.0
Begrotingswijziging	: nee

Voorgesteld raadsbesluit

De raad wordt voorgesteld:

in te stemmen met de bijgevoegde en als zodanig gewaarmerkte RES 1.0, inclusief het Friese bod van 3,0 TWh aan grootschalige duurzame energie.

Inleiding

In de Regionale Energiestrategie (RES) werkt Noardeast-Fryslân samen met alle andere Friese gemeenten, de provincie, Wetterskip, de netbeheerders en maatschappelijk partijen aan een Friese ambitie voor duurzame energie voor 2030. De gemeenteraad heeft in het voorjaar van 2020 reeds ingestemd met het Friese concept-RES-bod van 2,3 TWh aan duurzame energie. Dit bod bestond uit alle reeds gerealiseerde zonne- en windenergie en alle opwek die al in de pijplijn zat. Destijds heeft de RES Fryslân gesteld dat we richting de RES 1.0, het bod dat nu voorligt, gaan kijken welke extra ambitie we met zijn allen hebben. Tegelijkertijd is gezegd dat de Friese ambitie niet van bovenaf moet worden opgelegd. In plaats daarvan werken we zoveel mogelijk van onderaf. Om die reden is aan alle decentrale overheden en maatschappelijke partijen gevraagd om zelf met een ambitie te komen, zodat de Friese ambitie hieruit opgebouwd kan worden. De ambities van alle Friese overheden zijn samengevat in een Ambitiedocument, zie bijlage 5. Noardeast-Fryslân heeft in februari de ambitie vastgesteld om in 2030 70% van de benodigde elektriciteit op een duurzame wijze op te wekken. Met het vaststellen van deze ambitie heeft de gemeente het heft in eigen handen genomen en zelf haar ambitieaandeel in de Friese RES bepaald. Vanuit de RES wordt er dan ook geen extra ambitie gevraagd van Noardeast-Fryslân. Met alle ambities vanuit de overheden komt het Friese RES-bod uiteindelijk uit op 3,0 TWh aan grootschalige zonne- en windenergie voor 2030.

Beoogd effect

Door in te stemmen met de RES 1.0 committeert de raad zich aan de Friese ambitie voor duurzame energie voor 2030. Met het bod levert Noardeast-Fryslân een adequate bijdrage aan de provinciale, nationale maar uiteindelijk ook mondiale energietransitie.

Argumenten

1.1. De RES-ambitie is tot stand gekomen met een brede vertegenwoordiging van overheden en maatschappelijke partijen

Zoals eerder benoemd werkt Noardeast-Fryslân samen met alle andere Friese gemeenten, de provincie, Wetterskip, de netbeheerders en de maatschappelijke partijen die vertegenwoordigd zijn in de Friese Energiealliantie (FEA) aan de Friese RES. Het bod dat nu voorligt wordt dan ook breed gedragen. De aangesloten partijen hebben zelfs aangegeven dat ze meer ambitie hebben dan het bod in de RES. De ambities van gemeenten komen namelijk bij elkaar opgeteld op een hoger getal uit dan de ambitie die is opgenomen in de RES (zie argument 1.2. voor een verdere uitleg). Ook de FEA heeft aangegeven dat ze bereid zijn tot een hogere ambitie.

1.2. Het RES-1.0-bod bestaat maar voor een beperkt gedeelte uit ambitie

Het bod dat nu voorligt komt neer op 3,0 TWh aan grootschalige duurzame energie in 2030. In de concept RES was de gerealiseerde opwek en datgene wat in de pijplijn zat al meegerekend. In 2020 kwam dat nog op de eerder genoemde 2,3 TWh uit, maar inmiddels zijn er meer initiatieven bijgekomen waardoor er nu al 2,5 TWh aan gerealiseerde/verwachte opwek is. Dit betekent dat 2,5 van de 3,0 TWh al met grote zekerheid wordt gerealiseerd. Er rest dus nog een aandeel ambitie van 0,5 TWh.

Deze 0,5 TWh is bovendien al goed onderbouwd. In het bijgevoegde Ambitiedocument valt namelijk te lezen dat de extra ambitie van Friese overheden uitkomt op 0,822 TWh (waarvan 0,046 TWh door Noardeast-Fryslân), waarmee het totaalbod in theorie zou uitkomen op 3,32 TWh. De Friese Energiealliantie wil daar nog een schepje bovenop doen en zet in op een totaal RES-bod van 3,4 TWh. De RES Fryslân heeft er echter voor gekozen om de ambitie iets naar beneden bij te stellen, namelijk naar de eerder genoemde 3,0 TWh. De reden hiervoor is dat de ambities van Friese overheden niet allemaal officieel zijn vastgesteld. Ten slotte kan opgemerkt worden dat van het totaalbod van 3,0 TWh al 2,5 TWh gerealiseerd of in ontwikkeling is. De extra ambitie van 0,5 TWh is dus enigszins beperkt.

1.3. Noardeast-Fryslân heeft al ingestemd met haar aandeel in de ambitie
Noardeast-Fryslân heeft de ambitie gesteld om in 2030 70% van de benodigde elektriciteit op een duurzame wijze op te wekken. Doorgerekend naar TWh's is het aandeel van Noardeast-Fryslân 0,046 TWh in de RES. Hier staan wij als gemeente dus voor aan de lat. Meer dan dit hoeft Noardeast-Fryslân niet te doen tot 2030. Er wordt geen extra opgave aan de gemeente opgelegd vanuit de Friese RES. Met de vastgestelde eigen ambitie hebben we in principe al voldaan aan de Friese ambitie. Instemmen met de RES 1.0 is daarmee min of meer een formaliteit.

Kanttekeningen en risico's

1.1. De raad stemt niet in met de RES 1.0
De gemeenteraad kan er voor kiezen om niet in te stemmen met de RES 1.0. Omdat de RES een unieke samenwerking betreft waarin overheden gelijkwaardig samenwerken, is het onduidelijk wat er gebeurt als één of meerdere gemeenten niet instemmen met het RES-bod. Waarschijnlijk zal de RES 1.0 dan alsnog worden aangeboden aan het Rijk, maar met de kanttekening dat er minder bestuurlijk draagvlak voor is. De kans op dit scenario is echter vrij klein in Noardeast-Fryslân. De gemeente heeft namelijk al haar eigen ambitie vastgesteld en dat is ook exact de opgave die Noardeast-Fryslân heeft in de RES. Over het belangrijkste onderdeel van de RES, de ambitie, is dus al besloten.

Financiën

De raad heeft eerder al ingestemd met deelname aan het RES-traject, inclusief een financiële bijdrage. Hiervan zijn nog middelen beschikbaar, waarmee de uitvoering voor het restant van 2021 en het begin van 2022 kunnen worden gefinancierd. Voor de verdere toekomst is de RES Fryslân afhankelijk van bijdragen vanuit het Rijk, wellicht aangevuld met bijdragen vanuit gemeenten. Dit is echter op dit moment nog niet aan de orde.

Vervolg en planning

Uitvoering geven aan de RES 1.0 betekent in feite uitvoering geven aan onze eigen ambitie voor 2030. Voor de periode 2022-2030 wordt momenteel een 'Programmaplan Energietransitie' opgesteld. In dit programmaplan zal invulling gegeven worden aan hoe we onze ambitie kunnen uitvoeren en wat we daarvoor nodig hebben. Dit zal t.z.t. worden voorgelegd aan de gemeenteraad.

Communicatie + Participatie

De RES heeft een dusdanige impact op onze inwoners dat ze goed moeten worden betrokken bij het proces. Voor de RES Fryslân is een communicatiebureau ingeschakeld, dat o.a. webinars voor inwoners organiseert, periodiek nieuwsbrieven uitbrengt en enquêtes heeft gehouden onder Friese inwoners. Daarnaast is Team Kommunikaasje nadrukkelijk betrokken bij alles wat speelt op het gebied van energietransitie, dus ook bij de RES. Binnenkort zal er een online platform/website worden opgezet, waar onder andere over de RES gecommuniceerd wordt.

Bijlagen

Ter besluitvorming:
1. RES Fryslân 1.0 (Frysk)
2. RES Fryslân 1.0 (Nederlands)
3. RES Fryslân Regionale Structuur Warmte*

Ter kennisname:
4. Aanbiedingsbrief RES
5. RES Fryslân Achtergronddocumenten

**bijlage bij RES 1.0; geen apart beslispunt*

Dokkum, 26 april 2021

Burgemeester en wethouders van de gemeente Noardeast-Fryslân,

de secretaris, H.J.C.M Verbunt MBA

de burgemeester, mr. J.G. Kramer

Raadsbesluit

2021 / Z310814-2021

De raad van de gemeente Noardeast-Fryslân,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 26 april 2021;

Besluit:

in te stemmen met de bijgevoegde en als zodanig gewaarmerkte RES 1.0, inclusief het Friese bod van 3,0 TWh aan grootschalige duurzame energie.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Noardeast-Fryslân in zijn openbare vergadering d.d. 27 mei 2021.

De raad voornoemd,
de griffier,

Signed By: Dijkstra, Sytze <s.dijkstra@noardeast-fryslan.nl>
28/05/2021 14:11:03 CEST
ID: 2892a2bc-62c6-4f2c-940e-1e9c93eeef77
Auth: Scribble

mr. S.K. Dijkstra

de voorzitter,

Signed By: Kramer, Johannes <j.kramer@noardeast-fryslan.nl>
01/06/2021 21:19:33 CEST
ID: 2892a2bc-62c6-4f2c-940e-1e9c93eeef77
Auth: Scribble

mr. J.G. Kramer